

Familie og Sundhedsudvalget
Inatsisartut

Besvarelse af spørgsmål i forbindelse med lovteknisk gennemgang

15-03-2019
Sags nr. 2018 - 8048
Akt. id. 10307165

I invitationen til lovteknisk gennemgang af lovforslaget FM 2019/205 om støtte til personer med handicap har Familie og Sundhedsudvalget ønsket nedstående spørgsmål belyst.

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1) Findes der en samlet registrering og opgørelse af offentlige bygninger og faciliteter, der ikke så vidt muligt er indrettet således, at personer med handicap er sikret adgang og brug deraf og eksisterer der en samlet "adgangs- og brugsplan" målrettet personer med handicap, der forfølger bestemmelsens hensigt?**

Henset til at byggelovgivningen hører under Departementet for Boliger og Infrastruktur, er der indhentet svar på spørgsmålet herfra.
Departementet for Boliger og Infrastruktur har oplyst følgende:

"For en samlet registrering af tilgængeligheden i offentlige bygninger og faciliteter henvises der til rapporten "Undersøgelse for handicaptilgængelighed i offentlige bygninger", A/S Boligselskabet INI, marts 2010.

Undersøgelsen blev bestilt af Inatsisartut forår 2008, og rapporten med undersøgelsens resultater blev omdelt i Inatsisartut forår 2010. Rapporten omfatter alle bygninger ejet af Grønlands Selvstyre samt bygninger ejet af selvstyrets selskaber.

Bygningerne er blevet undersøgt for adgang fra terræn til bygning, intern adgang på offentlige etager samt adgang til toilet, der kan bruges af personer i kørestol.

Kommunale bygninger og private bygninger med offentlig adgang indgår ligeledes i undersøgelsen, men er blot kontrolleret for adgang fra terræn til bygning.

For hver enkelt af de undersøgte bygninger præsenterer rapporten desuden forslag til forbedringer af tilgængeligheden sammen med et prisoverslag.

Link til rapporten: < <https://naalakkersuisut.gl/da/Publikationer/2010/03> >

Med hensyn til den anden del af spørgsmålet har vi ikke umiddelbart kendskab til den efterspurgte samlede adgangs- og brugsplan, og om en sådan er udarbejdet.

Departementet kan supplerende oplyse, at Bygningsreglement 2006 indeholder bestemmelser, der har til formål at sikre tilgængeligheden i nyt byggeri. Efter

byggelovgivningen er det kommunerne, der varetager bygningsmyndigheden i lokalsamfundet og som sådan påser, at byggeriet overholder bestemmelserne i byggeloven (Inatsisartutlov nr. 13 af 26. maj 2010 om byggeri) og bygningsreglementet.

Ved en forestående revision af bygningsreglementet overvejer departementet at indføre krav om, at bygningsreglementets bestemmelser om tilgængelighed skal iagttages i eksisterende bebyggelse, når der sker ændring i brugen eller ombygning af eksisterende bebyggelse."

- 2) **Hvornår bliver man registreret som handicappet med mulighed for rettigheder efter nærværende lovforslag, hvornår har man ret til at blive registreret, og hvordan sikres, at registreringen sker ensartet kommunerne imellem?**

Forslaget indeholder i modsætning til tidligere ikke specifikke regler om registrering. Forslaget forpligter derimod kommunalbestyrelserne til at foretage en udredning af forholdene for en person med handicap, hvis det må antages at personen har behov for støtte efter Inatsisartutloven, jf. forslagens § 25, samt at træffe en afgørelse om støtte, jf. forslagens § 38. Afgørelsen kan træffes på baggrund af enten en ansøgning fra personen, en underretning eller af egen drift.

Såfremt personen har behov for støtte efter Inatsisartutloven skal kommunalbestyrelsen således foretage en udredning og udarbejde en handleplan for, hvordan personen støttes, jf. forslagens §§ 25-26, og derigennem oprette en sag på borgeren.

Det skal dog understreges, at der ikke er tale om en egentlig registrering som handicappet, men derimod om, at kommunalbestyrelsen opretter en sag på personen i lighed med alle andre borgere, der søger støtte og hjælp hos kommunen.

- 3) **Kan det uddybes, hvilke standarder, der udgør grundlaget for formuleringen *nødvendig støtte* forslagens § 8, og hvorledes sikres det, at kommunerne har en ensartet opfattelse af formuleringen *nødvendig støtte*?? I sammenhængen vil det være naturligt at inddrage forslagens kapitel 8 om støttemuligheder og forslagens § 71 om kvalitetsstandarder.**

Med den "nødvendige støtte" menes der, den støtte, inden for rammerne af forslaget, som en person med handicap har brug for, for at kunne deltage fuldt og effektivt i samfundslivet. Der skal således tages en konkret, individuel og helhedsorienteret afvejning i forhold til vurderingen af den enkelte persons konkrete og nødvendige støttebehov.

Det vil sige, at den ydede støtte så vidt muligt skal minimere eller fjerne de barrierer, som personen med handicap oplever på grund af en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse.

Forslagets § 71 pålægger de enkelte kommunalbestyrelserne selv at fastsætte nærmere kvalitetsstandarder for støtte, som de er forpligtet til at yde personer med handicap efter forslagens kapitel 8.

Disse kvalitetsstandarder skal indeholde oplysninger om indholdet, omfanget og udførelsen af de enkelte støtteforanstaltninger. Kvalitetsstandarderne kan vedrøre såvel den materielle støtte, f.eks. hvor tit der skal udskiftes tekniske hjælpemidler, som den immaterielle støtte, f.eks. de faglige kompetencer hos støttepersoner eller niveauet for timer til ledsagelse.

Kvalitetsstandarderne skal dog være inden for rammerne af Inatsisartutloven, og der kan derfor ikke fastsættes kvalitetsstandarder, der ikke lever op til de krav, der er fastsat i Inatsisartutloven eller udstedt med hjemmel heri.

Der er således overladt et vist skøn til kommunalbestyrelserne til at fastsætte deres eget serviceniveau for den konkrete støtte, som de yder til personer med handicap, dog inden for rammerne af Inatsisartutloven, hvorfor der kan forekomme forskelle i serviceniveauet fra kommune til kommune.

- 4) **Forslagets § 9 om, at Naalakkersuisut skal sørge for, at de er det nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap er en fortsættelse af tidligere bestemmelser uden at der i forslagets bemærkninger er støtte at hente. I forslagets § 8, stk. 2 anvendes samme formulering dog relateret til bokollektiver og beskyttede boenheder og kommunalbestyrelsens forpligtigelser desangående.**

Udvalget ønsker en nærmere uddybning af bestemmelsen og den anvendte formulering, herunder om den alene sigter mod pladser i Grønland samt om i hvilket omfang den udelukker venteliste?? I sammenhængen kan forslagets § 21 om en landsdækkende strategi for udvikling på døgninstitutionsområdet inddrages og forslagets § 48 og § 50.

Det fremgår af den gældende landstingsforordning om støtte til personer med vidtgående handicap § 14, at "Landsstyremedlemmet for Sociale Anliggender påser, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for vidtgående handicappede".

Det fremgår endvidere af § 10, at "Handicappede kan optages i et kommunalt oprettet bokollektiv", samt at "Landsstyret kan pålægge en kommune, enten alene eller i forening med andre kommuner eller landsstyret, at oprette bokollektiver og beskyttede boenheder".

Der er således tale om fortsættelse af gældende ret.

Forslagets § 9 tager alene sigte på oprettelse af pladser på døgntilbudspladser i Grønland. Det skal i denne forbindelse understreges, at kommunalbestyrelserne kun undtagelsesvist og med tilladelse fra Naalakkersuisut kan tilbyde ophold på døgntilbud uden for Grønland, jf. forslagets § 49, og midlertidige ophold, jf. forslagets § 50, kun kan tilbydes, når behovet ikke kan dækkes i Grønland. Det er således forslagets hovedregel, at der ikke bør anvendes ophold uden for Grønland.

Bestemmelsen kan ikke helt udelukke, at der kan opstå ventelister, henset til at en tilpasning af antallet og typer af pladser på døgntilbud kan tage tid, evt. i form af oprettelse af nye døgntilbud.

Forslagets § 21 pålægger dog Naalakkersuisut at udarbejde en landsdækkende strategi for døgntilbudsområdet. I denne strategi skal det bl.a. behandles, om det er relevant at oprette yderligere døgntilbud eller nedlægge eksisterende, samt om der skal ske ændringer i målgrupperne for de enkelte døgntilbud.

Hensigten med den løbende strategi for døgntilbud er at bidrage til en bedre planlægning og tilrettelæggelse af døgntilbuddenes virksomhed, samt at sikre en øget bevidsthed og en større specialisering i relation til aktuelle problemstillinger og behov på området.

5) Udvalget ønsker en nærmere uddybning af de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

De økonomiske og administrative konsekvenser er søgt belyst i de almindelige bemærkninger til forslaget. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der på en række områder har måttet foretages skønsmæssige vurderinger af de administrative og økonomiske konsekvenser, da der ikke foreligger data, der kan understøtte præcise beregninger af de administrative og økonomiske konsekvenser. Kommunerne har eksempelvis ikke opgørelser over antallet af personer omfattet af den gældende handicapforordning, antallet af handicappede fordelt på typer af handicap, fordelingen af handicappede på boformer, antallet af sager på handicapområdet og ressourceforbruget til sagsbehandlingen af sagerne etc. På samme måde er det vanskeligt at foretage præcise opgørelser over kommunernes udgifter på handicapområdet, idet bl.a. konteringspraksis er forskellig kommunerne imellem.

Der er derfor med forslaget lagt op til, at der fremover skal indsamles detaljerede statistiske oplysninger på handicapområdet. Herved vil der blive langt bedre muligheder for at beregne merudgifter ved eventuelle nye tiltag på handicapområdet, ligesom det vil muliggøre langt mere detaljerede analyser af området, der kan anvendes i planlægningsøjemed.

6) Forslaget indeholder mere end 35 bemyndigelsesbestemmelser, hvor Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler. Under forudsætning af at loven træder i kraft den 1. januar 2020 bedes det oplyst, hvor mange bekendtgørelser, der skal udarbejdes og hvornår disse vil være færdige, herunder vejledning til forslaget.

Der vil blive udarbejdet følgende bekendtgørelser med hjemmel i loven:

- Bekendtgørelse om støtte til personer med handicap, indeholdende regler om sagsbehandling og støtteforanstaltninger
- Bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap

Herudover vil der i nærmeste fremtid blive kundgjort en bekendtgørelse om tilsyn med det sociale område, og heri vil der blive indsat et nyt kapitel vedr. tilsyn på handicapområdet, hvis lovforslaget bliver vedtaget. Der er ikke hjemmel i den nugældende landstingsforordning til at fastsætte regler om tilsyn, hvorfor

handicapområdet ikke er medtaget i den bekendtgørelse, der netop har været i høring.

Der foreligger allerede udkast til disse bekendtgørelser.

Det kan supplerende oplyses, at der har været afholdt en workshop i Ilulissat den 29. og 30. januar 2019 med bl.a. repræsentanter fra kommunerne, forstandere fra døgninstitutioner, Det Sociale Ankenævn, Pissassarfik og Handicaptalsmandsinstitutionen Tilioq, hvor bekendtgørelserne om støtte til personer med handicap og botilbud til personer med handicap blev forelagt, og deltagerne kunne komme med input til såvel bekendtgørelserne som kommende vejledninger.

Det er den klare forventning, at både bekendtgørelserne og vejledningerne ligger færdige til lovens ikrafttræden.

7) Udvalget ønsker endvidere oplyst, hvilke informations- og sagsbehandlingskurser, der er planlagt i 2019 og 2020 om forslaget/loven, og hvorledes disse vil blive gennemført og finansieret?

I lighed med vedtagelsen af Børnestøtteloven vil der blive gennemført kurser for kommunernes politikere, ledelser og sagsbehandlere i 2019. Herudover fortsættes inddragelsen af alle aktører i kvalitetssikringen af vejledningen til loven, der udarbejdes på baggrund af seminar i november 2018 og januar 2019. Dette arbejde sker i forlængelse af den endelige vedtagelse samt udstedelsen af bekendtgørelserne i medfør af den nye lov. Oplysning og uddannelse bliver gennemført i forlængelse af forslagets vedtagelse i Inatsisartut.

Med venlig hilsen

Martha Abelsen